

Postni Glasnik

Letnik X.

V Ljubljani, dne 1. junija 1930.

16. števil.

Jožko Čampa:

Naši problemi.

(In odgovor g. Štuklju.)

IV.

Kakor smo poštarji pestro razmetani in podeljeni po uradniškem zakonu, prav tako pestro smo diferencirani tudi po šolski in strokovni izobrazbi. Enotnega sistema glede naše izobrazbe ni niti v Sloveniji, ki je vendar izšla iz najbolj urejenega in ustaljenega upravnega aparata bivše monarhije, kjer je bila birokracija uležana in je imela svojo stoletno prakso in tradicije v uradniški hierarhiji. Kako je bilo v tem pogledu šele v drugih pokrajinah naše države, ki je prevzela ob uedinjenju skoro kar pol tucata raznih upravnih sistemov, nam je dobro znano. Naj bi bil delal leta 1923. uradniški zakon kdorkoli in naj bi bil postavljen ta na katerakoli načela, nihče bi ne bil mogel ustvariti pri prevedbi na ta zakon nekega zaokroženega sistema za novo in bodoče stanje v naši stroki, ne da bi bil postavljen pred težko nalogo, spraviti obstoječe in prevzeto stanje v enotnost in skladnost. Natančno vzeto, je bila ravno prevedba na sedanjí zakon vzrok in mejnik razkola med slovenskimi poštarji. Zakaj je bila izvršena prevedba v naši stroki na tak način, kakor je bila izvedena, o njeni neizogibnosti in potrebi, o njenih posledicah kakor tudi o posledicah event. drugečnega načina prevedbe, bom razpravljaj pri kaki drugi priliki.

Zgodilo se je, zgodilo enkrat za vselej, to se pravi, vsaj za prizadeto generacijo, ki se je ob prevedbi zatekla v poštni službi. To je dejstvo, s katerim bo moral vsaj razsoden in uvideven človek računati brez vsakih nesmiselnih iluzij na kakšno predrugačenje. S tem dejstvom se moramo sprijazniti, pa če nam je tako prav ali ne. Za to, kar se je zgodilo in izvršilo, je škoda vsakega nadaljnjega pričkanja in barantanja. Slovenski poštarji na tem ne bomo in ne moremo prav ničesar spremeniti. Čas in razmere koračijo brezobzirno svojo pot in priča smo, kako kljub našim razprtijam, kljub pričakovanju nekega čudežnega preokreta, čas čedačje bolj briše razne razlike med uslužbenci iste kategorije.

Brisal jih bo še bolj neusmiljeno, pa če nam je to prav ali ne. Brisal bi jih tudi tedaj, ko bi mi sami med seboj sklepali kakršne koli kompromise. Zakaj vedeti moramo, da slovenski poštarji nismo sami in da smo le droben ud v poštarški družini naše države, le drobno telesce v upravi naše stroke in da bi bilo zato megalomansko, zahtevati, da naj se vsa država ravna po naših kapricah in željah. Zato je najpametnejše in v našem skupnem interesu najboljše, če temeljito in brez sentimentalnosti obračunamo s preteklostjo in hitimo složno reševati svojo bodočnost. Ne v preteklosti, ampak v bodočnosti moramo iskati izpolnitev naših želja, nad in teženj. Glejmo torej, da pri nesmiselnem pričkanju o sencah preteklosti ne zgrešimo jedra svoje bodočnosti. In s pogledom v bodočnost je potrebno, da razpravljamo o šolski in strokovni izobrazbi za našo stroko.

Tu pa je potrebno, da se čisto na kratko ozremo na problem sodobne šole. To vprašanje je aktualno ravno sedaj ne samo z našega ožjega, ampak s širšega in splošnega stališča. In to ne samo pri nas, nego po vsem svetu. Čas, napredek, kultura, vzgoja in šola so med seboj neločljivo zvezane stvari. Vse

države in vsi narodi stoje danes pred perečim vprašanjem sodobne vzgoje svojega naraščanja. Obširna literatura in ankete razpravljajo že nekaj let o krizi vzgoje in o reformi šolstva. Kulturne države z razvitim gospodarstvom in bogato industrijo, države, ki so po svoji gospodarski razgibanosti prisiljene iskati sredstev, da obdrže ravnesje in znosljivost v socialni strukturi svojega prebivalstva, so prisiljene računati z reformo vzgoje in šole, pa naj je ta vtisnila še tako globoke sledove humanizma njihovi kulturi. Dasiiravno predstavlja kultura večno kontinuiteto za vse dobe in za vse človeštvo vseh časov, vendar pripada vsaki dobi neka izrazitejša kulturna smer. Humanistično dobo, ki je rodila humanistično šolo, obeležuje nadvlada duha nad gmoto, — v nasprotju z dobo, ki se poraja ob nas in ki jo radi imenujemo dobo racionalnega materializma, ki pa bi se morala imenovati pravilnejše doba tehnike. Kakor je različno obeležje obeh dob, tako je različno tudi čuvstvovanje, miselnost in življenje človeka obeh dob. Ne dopušča mi prostor in tudi ne spada v okvir mojih razmotrivanj, da bi o tem več pisal. Samo to hočem na kratko ugotoviti, da se bo morala vzgoja in šola prilagoditi novim potrebam in da bo morala humanistična šola delati kompromisno z racionalnostjo.

Za nas je važno to, da poznamo posledice današnje vzgoje in šole ter da razumemo tendenco, ki jo ima nadprodukcija inteligence poleg raznih denarnih, gospodarskih, produkcijskih in socialnih kriz in poleg naraščajoče svetovne brezposelnosti. Pred nevarnostjo inteligenčne nadprodukcije stoje vse države. Nemčija na primer potrebuje samo okrog 400.000 akademskih naobražencev, a je letos na njenih univerzah 113.000 kandidatov. Kam bo šla vsa ta visoka inteligenca, če bo zahtevalo vsako leto 113.000 ljudi akademskih mest in kruha? Trdijo, da tudi v naši državi ustvarjajo univerze več akademskih naobražencev, nego je zanje mesta v raznih poklicih. Vsakemu narodu in državi je inteligenca potrebna. Število šol in široka splošna izobrazba je merilo za kulturno stopnjo kakega naroda. Toda kadar se v pojmovanju nečastnosti ročnega dela in ob splošnem begu na srednje in visoke šole razbohoté inteligenčne plasti v stan parvenijev, takrat mora tako stanje in ob taki miselnosti privedi do težke in nevarne krize. Kjer je inteligenca to, kar je n. pr. v nekaterih severnih državah, kjer so poljedelci in obrtniki akademsko naobraženi in imajo poleg splošne, t. j. akademske še strokovno naobrazbo, tam se lahko govori, da je inteligenca blagoslov za državo in narod. Toda kjer se misli, — kakor pri nas — da je šolsko izpričevalo in akademska diploma menica, ki jo mora država vnovčiti z ustrežajočim uradniškim mestom, potem je tak inteligenčni porast nevaren simptom v socialnem razvoju naroda in države. Zlasti velja to pri nas, ki smo v prvi vrsti poljedelska država in bomo tudi ostali. V ostalem pa vidimo, da celo v izrazito industrijskih državah, kakor n. pr. Amerika in Nemčija, dajejo podjetja prednost praktično in strokovno naobraženim pred akademsko in splošno naobraženimi kandidati, ki hočejo — naravno — imeti svoje dolgo-

letne študije dobro plačane. To je izjavil nedavno celo sam nemški prosvetni minister, ki je dejal, da bi bilo treba ukiniti maturo in razna spričevala ter diplome, ki da ne značijo nič drugega, nego da je dotični presedel v šoli toliko in toliko let. Ker bo za privatne službe merodajna v prvi vrsti praktična strokovna izobrazba, bo ves naval absolventov današnjih šol in univerz usmerjen v državne službe, ki edina ima sistem podeljevanja in plačevanja mest po izpričevalih.

Težnja današnjega študija se ne krije več z idealom humanistične šole niti nima specialnih strokovnih teženj, marveč se razvija polagoma v profesionalno kruhoborstvo. Zato je nedavno izrekel brezobzirno sodbo sedanjim srednjim in visokim šolah tudi znameniti pisatelj Shaw. Sicer pa smo baš mi poštarji priča tendenc današnje šole in današnje miselnosti, ki je ta-le: 100 mladih inženjerjev je prišlo s tehnike — država jim mora plačati študij in dati kruh, zatorej kar k prvemu resoru v državni upravi z njimi. Ali spadajo tja, kaj bodo počeli tam, ali in koliko more njihov študij koristiti stroki, to se ne vpraša. Glavno je, da imajo mesta. Mislim, da taka nadprodukcija ne more biti blagodejna niti za posamezne stanove in stroke niti za državo, še manj pa za tiste, ki so se posvetili stroki tudi iz njenega interesa, ki z njo trpe in ki so jo zato vzljubili.

Vitae, non scholae discimus — za življenje in ne za šolo se učimo, je prav tako neresničen šolski izrek kakor je star. V resnici se uče učenci v šoli zaradi izpričevala in pri latinščini ali grščini prav nič ne mislijo na to, kako bodo to potrebovali v življenju. Ena sama točka je, ki blešči učencu tam na kraju študij v oči: služba, karijera. Zraven pa prav dobro ve, da bo v službi bore malo potreboval vse te stvari, ki si jih vtepa v glavo v šoli, češ da bo tisto, kar potrebuje za življenje, dobil nekje drugje. So predmeti, ki se jih uči učenec z veseljem, ker čuti do njih neko notranje nagnenje. Čuti in ve pa dobro, da mu je ključ do življenja dobro izpričevalo, ne pa resnično šolsko znanje. Zato daje šola nekaterim le izpričevala, drugim pa podlago za samostojne študije po lastnem notranjem nagonu. Zopet zato pa se dostikrat dobri učenci po končanih študijah zabubijo in pozabijo v par letih vse, često pa se slabi učenci razvijejo šele potem, ko se oproste šolskih spon.

Po mojem prepričanju je šola, kakršna je danes, samo podlaga za to, da gradi človek pozneje na tem temelju duševno in miselno zgradbo iz svojega nagona in iz svojega individualnega notranjega bogastva. Če tega nima, bo ostal vse svoje življenje diplomirana duševna reva kljub vsem odličnim svojim izpričevalom. Dokler je šola taka kakršna je, naj se zahteva za našo stroko sicer čim več šolske podlage, ki pa naj ne bo merodajna za mesta in položaje. Za te naj bo veljavna edino le strokovna izobrazba. Ta pa naj bi bila temeljitejša od sedanje. Dostop do raznih mest v stroki naj bi bil zvezan s težkimi pogoji, tako da bi se ne dalo nič prigrlojati, prepisati in prišepetati, kakor v šoli. Nobeno mesto v stroki bi ne smelo biti zastoj in po protekciji. Pri razmerah pa kakor so, je vseeno, ali se po srečnih naključjih in protekciji mažeš navzgor v šoli ali pa v stroki ali pa v obeh.

Komur je sreča mila, naj se le maže tu in tam, komur pa ne, naj se maže v stroki.

Odmevi „Trgovinskega Glasnika“.

Beograjski dnevnik »Trgovinski Glasnik« prinaša v svoji številki 107. od 13. maja t. l. pod naslovom »Za obnovo poštne ministristva« naslednje zanimive ugotovitve:

»Trgovinski Glasnik« je avtoritativno sprožil tehtno vprašanje obnove poštne ministristva. Članki bivšega ministra g. dr. Šoča in »jednog privrednika«, ki jih je objavil »Trgovinski Glasnik« v številkah od 27. marca in 6. aprila t. l., predstavljajo zrele studije, katerim se nima v tem pogledu kaj dodati ali odvzeti.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je nateleto to vprašanje na najboljši odziv. Vsi so v tem soglasni. Posamezni listi so pokazali svoje simpatije, a strokovni so navdušeno pozdravili. Glasila organizacij p. t. t. uslužbencev v kraljevini so posvetila vprašanju obnove poštne ministristva uvodne članke, v katerih so v celoti ponatisnili članke, iz »Trgovinskega Glasnika«. »Poštni glasnik« (Ljubljana, 11. aprila) je dodal s svoje strani sledeči komentar:

»Ne moremo biti dovolj hvaležni g. načelniku dr. Šoču za njegove odkrite, iskrene in resnične besede, ki so napisane iz najidealnejšega nagiba državnih interesov in interesov p. t. t. stroke. V tem zastopa prav isto stališče kakor Savez p. t. t. uslužbencev, ki je že opetovano zahteval na najvišjih mestih autonomijo p. t. t. stroke, kot edino zdravilo za ureditev, razvoj in napredek p. t. t. prometa.« (Kakor se vidi, je drugi del našega komentarja, ki poveličuje g. dr. Šoča, izpuščen. — Pripomba urednika).

»Poštar« (Ljubljana, 20. aprila) pripominja: »...da se naša stroka ne razvija tako, kakor bi se morala in kakor bi se mogla razvijati, ko bi se vprašanje pravilno in hitro rešilo... Za realizacijo predloga (za obnovo poštne ministristva) bi dobila p. t. t. stroka, ki je eden od največjih resorov, svoja tla, na katerih bi se neovirano razvijala in na katerih bi se lahko izvedle razne koristne in v drugih državah preizkušene reforme.«

Gospodarske organizacije stoje na istem stališču. Navestj hočemo v prilog temu tudi glasove, ki so se slišali na zadnjem kongresu trgovskih zbornic in gospodarskih organizacij: (Tu navaja člankar več odstavkov iz referata o pošti, telegrafu in telefonu na gospodarskem kongresu v Beogradu. Teh odstavkov ne bomo ponatisnili, ker so bili že objavljeni v našem listu v razpravi g. Mohoriča »Stanje in potrebe p. t. t. prometa.« — Pripomba urednika).

Pisec gornjega članka, z značko »Strokovnjak«, zaključuje svoj odlični članek:

»Da končamo. Državni interes je, da se vrnemo k metodi dela s poštnim ministristvom na čelu, ki je že dosedaj — i pri nas i posvoda na svetu — dalo povoljne rezultate, dovoljne, da mu upravičijo razlog obstoja, in zadostne, da prepričajo vsakogar, kdor ni ravno posebno zainteresiran, da druge rešitve in izhoda — iz te slepe ulice, v katero smo zašli, — ni in biti ne more. A vse to po podarjenem načelu: »brez vsake nove pisarne in uradnika, celo brez novega ministra, brez vsake pare novega izdatka. Ne s povečanjem izdatkov, marveč — poleg zagotovitve, da se služba izboljša, — s povečanjem dohodkov. Pojdimo po poti napredka! V duhu nove dobe!«

* * *

V tisku imamo tudi že naslednji izvrstni članek po »Trgovinskem Glasniku«: »Večji potok se zlija v manjšega«, izpod peresa istega odličnega pisca. Zaradi pomanjkanja prostora ga objavimo prihodnjič, na kar bralce že danes opozarjamo.

Odtegljaji za Zvezo nabavljajnih zadrug.

Društvo državnih upokojencev in upokojenk je z dopisom št. 14.911/30. ref. XIII. od 29. aprila t. l. prejelo od mestnega magistrata ljubljanskega naslednje ministrsko obvestilo v prepisu:

»Kraljevina Jugoslavija, ministristvo notranjih poslov, upravni oddelek III. — III. št. 18.104, 7. aprila 1930. Beograd. — Odtegljaji državnim uslužbencem za Zvezo nabavljajnih zadrug.

Kraljevski banski upravi Ljubljana.

Na vprašanje neke kraljevske banske uprave glede tega, dali je treba od uradnikov notranje uprave še vedno odtegovati prispevke v korist Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev, je g. minister za finance, obči oddelek, podal pojasnilo v spisu št. 14.569 od 24. marca 1930., ki se glasi:

»Določba čl. 14. uredbe (»Službene Novine« št. 107/28) o izpremembah in dopolnitvah uredbe o nabavljajnih zadrugah državnih uslužbencev iz leta 1920., ki določa odtegovanje po 10, oziroma 5 dinarjev na mesec od prejemkov državnih nameščencev za račun Zveze spredaj navedenih zadrug, je še vedno v veljavi. In dokler se ta odredba po rednem postopku, kakor je bila izdana, ne bo zamenjala ali razveljavila, se mora odbijanje po 10, oziroma 5 Din na mesec od prejemkov državnih uslužbencev vršiti še naprej brez prekinitve, pri čemer je kot začetni datum tega odtegovanja smatrati 1. julij 1928.

Ministristvu je čast opozoriti, da je spredaj označeno vprašanje že v razpravi in pretresu in da se bo v kratkem glede istega izdala načelna odločba, po kateri se bo to odtegovanje vršilo glede vseh državnih uslužbencev brez izjeme ali pa se sploh ne bo nič več odtegovalo od nikogar.

Prednje se dostavlja zaradi znanja in ravnanja. Po naredbi ministra notranjih poslov, načelnik: Podpis.«

* * *

Ta ministrski razpis je bil dostavljen vsem kraljevskim banskim upravam, upravj mesta Beograda in vsem oddelkom ministristva za notranje posle.

Kakor sledi iz prednjega, je torej upati, da se bo vprašanje nadaljnjih odtegljajev v kratkem enotno rešilo.

* * *

K vprašanju odtegljajev za Zvezo nabavljajnih zadrug obveščamo še vse državne nameščence, da na vloge za ustavitev odtegovanja, oziroma za povrnitev že odtegnjenih zneskov, dostavlja ljubljanska finančna direkcija vsem uslužbencem finančnega resora in upokojencem, katerim izplačuje pokojninske prejemke, negativne rešitve sledeče vsebine:

»Na Vašo vlogo z dne itd. Vas obveščam, da je ministristvo za finance na podlagi uredbe o izpremembah in dopolnitvah uredbe o nabavljajnih zadrugah državnih uslužbencev (»Ur. list« št. 53/178 ex 28) odredilo odtegovanje prispevkov za nabavljajno zadrugo.

Ker finančno ministristvo te uredbe do dades še ni preklicalo, ne morem ničesar ukreniti.«

Kolikor nam je znano, doslej še noben uslužbenec, ki je prejel prednjo rešitev svoje prošnje, ni zahteval formalnega odloka, proti kateremu bi mogel vložiti pritožbo na finančno ministristvo.

Zveza je, kakor poročamo v Vestniku, vložila na finančno ministristvo predstavko, s katero prosi, naj se za vse stroke enako odredi ukinitve tega odtegovanja.

»Naš Glas«.

Širše konference in glavna poverjeništa.

Po predlogu odbora in s sklepom mariborske glavne skupščine OPO dne 4. maja t. l. se je ustanovila v hierarhiji naše organizacije nova instanca — širša konferenca, ki se uvršča po činu med odbor in glavno skupščino, je torej več ko odbor, pa manj ko glavna skupščina. Sklep glavne skupščine se glasi:

Po potrebi, a praviloma vsako četrtletje enkrat sklicuje OPO širšo konferenco, ki rešuje vse važnejše posle organizacije, kolikor niso pridržani glavni skupščini. Širše konference dajejo smer politiki in taktiki organizacije in sklepajo o vseh njenih pomembnejših ukrepih in zadevah.

Širšo konferenco tvorijo: predsednik, tajnik, blagajnik in podpredsednik OPO, vsi glavni poverjeniki, predsednik nadzorne komisije OPO in urednik »Poštne glasnika«, normalno torej 12 oseb. Po potrebi, vendar samo s posvetovalnim glasom, se lahko pritegnejo k širšim konferencam načelniki odsekov OPO, pa tudi drugi poverjeniki ali člani organizacije, če so na konferenci potrebni kot referenti ali svetovalci.

Širšim konferencam, ki jih sklicuje odbor OPO pismeno, predseduje predsednik OPO, odnosno podpredsednik. Širša konferenca sklepa z večino glasov. O sklepih se vodi zapisnik. Sklepi konference so za odbor OPO obvezni. Za sklepčnost je potrebna nadpolovična prisotnost pozvanih. Povabljeni udeleženci imajo pravico do povrnitve potnih stroškov po določenih, ki veljajo tisto poslovno leto za potovanja po poslih organizacije, toda le tedaj, če službuje pozvani vsaj 3 km od kraja, kamor je sklicana širša konferenca.

Smejo pa prisostvovati širšim konferencam tudi ostali člani odbora in nadzorne komisije, kakor tudi okrožni poverjeniki, vendar brez posebnega povabila in brez pravice do povrnitve potnih stroškov.

Glavna poverjeništa so predvidena v Ljubljani, Mariboru, Celju, v Kranju ali na Jesenicah, v Novem mestu in v Ljutomeru. Za enkrat se ustanove samo štirj glavna poverjeništa, in sicer v Mariboru, Celju, Ljutomeru in v Novem mestu. Sestavljena pa so takole:

Maribor: Kunst Vaclav, Zablačan Valentin in Šetinc Tinko kot člani in Vrbnjak Franc, Dekleva Milena in Šavrič Jožko kot namestniki.

Celje: Savelli Josip, Hočevnar Mirko in Tkavc Ferdo kot člani in Črepinšek Blaž, Vook-Kunej Anica in Zupanc Franc kot namestniki.

Ljutomer: Urbič Franjo, Vutkovič Slavko in Kočevnar Heda kot člani in Brumec Franc, Pevec Anton in Dvořak Josip kot namestniki.

Novo mesto: Kambič Ivan, Brejc Avgust in Andres Pavla kot člani in Kališnik Marica, Dular Mara in Radovan Terezija kot namestniki.

Ker še ni določen sedež glavnega poverjeništa za Gorenjsko, je glavna skupščina pooblastila odbor, da sam osnuje glavno poverjeništo v najbolj primernem kraju in ga izbere tri člane in tri namestnike. Ali in kdaj se ustanovi glavno poverjeništo za Ljubljano in okolico, še ni določeno.

V teku treh mesecev se ustanove tudi mesta okrožnih poverjenikov, nova funkčja, katere v OPO doslej ni bilo. Okrožni poverjeniki bodo pri večjih poštah in izhodiščih za območje več pošt. Mesta in osebe določijo glavna poverjeništa.

Napredovanja.

Po vesteh, ki smo jih prejeli iz Beograda, je končno redigiran ukaz za napredovanja p. t. uradnikov II. in III. kategorije. Potrebna formalna odobritev po predsedniku vlade se pričakuje vsak dan. To bi bila največja napredovanja v p. t. t. resoru, kar jih je bilo kedaj. Saj ima napredovati 1300 uradnikov v višjo skupino, od teh odpade skoro ena tretjina na ljubljansko direkcijo, pač zadosten dokaz, kako je pri nas uradništvo zaostalo z napredovanji.

Sedanja vlada, brez političnih in osebnih vplivov, je pripravila napredovanja natančno po statusu, po takozvani »ranglisti« (glej Vestnik štev. 12 in 18 iz l. 1928). Po razporedu bi izgledala napredovanja približno takole:

V 1. skupino II. kategorije 521, in sicer:

1.) vsi uradniki 2. skupine po ranglisti do številke 400, kateri imajo 15 efektivnih službenih let;

2.) ne glede na rang vsi uradniki z 10. + 15%, 10. in 9. stopnjo osnovne plače;

3. upravniki pošt z 8. stopnjo osn. plače;

4.) maturanti s 7. stopnjo osn. plače.

V 2. skupino II. kategorije 254, vsi, ki imajo 12 let efektivne službe; v 3. skupino II. kategorije okrog 350, v 1. skupino III. kategorije 56 in 2. skupino III. kategorije blizu 100 uradnikov.

Če tudi ne bodo s temi napredovanji vsi zadovoljni, — kdaj pa so vsi? —, vendar želimo in upamo, da bo ta predlog čimprej podpisan. Že pa je podpisan napredovanje uradnikov v 3. skupino II. kategorije in v 2. skupino III. kategorije.

In sicer so napredovali v področju naše direkcije v 3. skupino II. kategorije sledeči: Pirc Ana, Sirks Štefanija, Naglič Josipina, Turk Franja, Kroflič Anton, Videmšek Karla, Krošl Ivanka, Razlag Ana, Kenda Štefanija, Veselko Ana, Vatovec Ana, Bernik Angela, Peternel Ivana, Remic Marija, Šume Valter, Babič Emilija, Mohorčič Mara, Rudolf Terezija, Zadolšek Elza, Naprudnik Angela, Kristan Franc, Stanič Ivan, Lednik Ivo, Porenta Marija, Lešnik Marija, Grečan Ivan, Gostinčar Meta, Oblak Franja, Košiček Ivana, Köchler Miroslav, Krajc Iva, Autrata Angela, Semen Marija, Kos Marija, Žak Pavel, Glažar Jožica, Klemenčič Angela, Vindišar Ivana, Levstek Marija, Sitar Anton, Faganeli Marija, Gomilšek Ana, Ušeničnik Vida, Lampič Leonija, Ropotar Olga, Mrak Marija, Povše Ljudmila, Sirnik Leopold, Zor Marija, Thaler Albina, Tomazin Milka, Čonka Jožica, Podmenik Olga, Hutman Frida, Šubic Mira, Kocjančič Mara, Črnjač Antonija, Kočvar Heda, Bervar Matilda, Kamenšek Josip, Vidali Mihaela, Štukelj Marija, Dular Mara, Štivec Ljudmila, Gozdnikar Valerija, Grims Mara, Burger Ana, Kališnik Marija, Pupis Justina, Albreht Julija, Senica Olga, Klacer Marija, Petrič Marija, Hočvar Mara, Vernik Ana, Kalan Amalija, Glinšek Mira, Lortl Marija, Grad Ivana, Pondelak Amalija in Plehan Vera.

V 2. skupino III. kategorij pa: Kranjc Franc, Rataj Josip, Puntar Josip, Zablatnik Filip, Cigler Robert, Parkelj Ludvik, Tihle Fortunat, Vrančič Ivan in Kucler Matko.

Vsem navedenim tovarišicam in tovarišem k zasluženemu napredovanju iskreno čestitamo, zlasti onim, ki bi bili morali že lani napredovati, pa so bila napredovanja ustavljena. Želimo, da bi mogel prinesiti naš list že v prihodnji številki tudi napredovanja v ostale skupine in kategorije.

Dobrote indijskega poštnege sla.

Indija. Dasi britanska Indija neprestano napreduje, bo vsekako še dosti treba, preden bo indijska poštna služba tako urejena kakor je na Angleškem. Britanska otoka merita 121.600 štirijaških milj, med tem ko vzema vsa Indija 1.800.000 štirijaških milj. Organizirati poštno službo v tako prostrani zemlji ni lahka stvar in v današnjem času rabi poštna uprava vsa mogoča sredstva za odpravo in dostavo poštne pošiljke.

Ni še dolgo tega, ko je v nekem indijskem časopisu izšla vrsta humorističnih slik, ki kažejo, da je služba poštne slovo silno razburljiva, dasi jih redkokdaj zadene smrtna nesreča. Kljub temu, da so bile risbe kot karikature zelo pretirane, je bilo v njih vendar dosti resnice. Tako je bil narisani domorodec, ki hiti iz samotnega poštnege urada tropične pokrajine ter z največjim naporom ubeži ogromnemu gadu. Na svoji poti je prišel pod slona, preplava reko, polno krokodilov, speši korake skozi goreči gozd, v strahu pred levom leze od veje do veje mogočnih dreves, preko črede nosorogov, trpi nepopisno žejo pod silnimi solnimi žarki in navsezadnje najde naslovnik čisto izmučen. Naslovnik odpre pismo in vidi, da je to ponudba krojačev in cenovnik za moderne površnike.

Med večjimi mesti se vrši odprava s poštami; med mesti in vasi so pa v rabi delovne metode domačinov. Vol, osel, domorodec in velblod, to so odpravni pripomočki, katerih se poslužujejo pošte med seboj in med katerimi je velblod najurnejši. V oddaljenih okrajih ste dve vrsti poštne slovo. Poštni sli, ki prenašajo vreče od velikih pošt k malim poštam, in sli, ki dostavljajo po vaseh. Ti morajo obhoditi 20 do 50 milj (30 do 75 km) in se zahteva od njih, da napravijo to v enem tednu. Nekateri sli prehodijo na dan po 30 km. Njih naloga je tudi, da sprejemajo pisma in prodajajo znamke. Jasno je, da izkoriščajo nevednost domorodcev v svoj prid, zakaj prodaja znamk jim precej nese. Na drugi strani se jim pa tudi lahko pripeti, da jih kdo napade, oropa in tudi ubije. Zanimivo je, da ti sli nimajo uniforme in če morejo kje stekniti kak pas, so prav ponosni nanj. Poštni nabiralniki so tudi v Indiji v navadi. Domorodci, zlasti pa še Evropeji oddajajo rajši svojo korespondenco neposredno na pošto, ker menijo, — a povsem neupravičeno, — da se pisma iz nabiralnikov lahko ukradejo.

Poročilo o obnem zboru „Dobrote“.

Po poročilu odbora »Dobrote«, obsmrtnega podpornega društva poštne nameščencev v Ljubljani, na obnem zboru dne 11. maja t. l. je v letu 1929 pristopilo k »Dobroti« 134 novih članov. Umrla jih je 21 (med temi 14 iz skupine B), izstopilo pa jih je 16. Društvo je šlo konec leta 1929 v skupini A 2736 članov, v skupini B pa 1285 članov. Pretežna večina članov, t. j. 2336 je bilo poštne nameščencev, 400 članov pa je bilo iz drugih resorov.

Podpore je društvo izplačalo v skupini A za 23 članov 108.000 Din, v skupini B za 14 članov 76.500 Din, vsega skupaj 184.500 Din.

V poslovnem letu 1929 je imela »Dobrota« tele dohodke: na pristopninah 8050 Din, na prispevkih skupine A 132.484,95 Din, na prispevkih skupine B 95.408,00 Din, na obrestih in na prispevkih k upravnim stroškom 37.026,54 Din, skupaj 272.969 Din 49 par. Izdatki pa so bili tile: podpore 184.500 Din, upravni stroški in neizterljivi prispevki 21.046,05 Din, prebitek iz članskih prispevkov skupine A 24.254,95 Din, iz članskih prispevkov skupine B 18.838 Din, iz pristopnin 8050 Din, iz obresti 16.280,49 Din. Društveno imetje znaša 342.571,09 Din.

Občni zbor je razpravljajal med drugim o bolniškem zavarovanju poštne nameščencev. Prejel je osnutek pravil za tako bolniško zavarovanje. Po teh pravilih bi plačeval vsak član zase letno 120 Din in za vsakega rodbinskega člana letno 60 Din, zato pa bi imel zdravniško pomoč, zdravila in še morda kake druge ugodnosti. Da bi se moglo ugotoviti, ali je mogoče izvesti tako zavarovanje v okvirju »Dobrote«, je občni zbor naročil odboru, naj pozove vse člane, kakor poštne uslužbenke sploh, da se izjavijo, ali nameravajo pristopiti k temu bolniškemu zavarovanju. Tako zavarovanje bi se namreč moglo udeležiti šele tedaj, ako bi se zanj priglasilo najmanj 1000 članov oziroma ako bi znašali mesečni dohodki vsaj 10.000 Din.

Na obnem zboru so bila sprejeta nova društvena pravila, ki se v bistvu ne razlikujejo od prejšnjih, pač pa so posamezni členi nekoliko izpopolnjeni, tako da je sedaj še bolj zaščiten korist posameznika kakor tudi društva. Ko bodo pravila odobrena in natisnjena, bodo poslana vsem članom.

Občni zbor je določil tudi vpisnino, članske prispevke in podpore in sicer takole:

A. Vpisnina.

Vpisnina znaša od 1. julija 1930 dalje:

1.) za izredne člane 20 Din;

2.) za izredne člane v starosti:

do 30 let 30 Din,

od 30 do 32 let 60 »

od 32 do 34 let 90 »

od 34 do 36 let 120 »

od 36 do 38 let 150 »

od 38 do 40 let 180 »

od 40 do 42 let 240 »

od 42 do 44 let 300 »

od 44 do 46 let 420 »

od 46 do 48 let 480 »

Pri članah, ki so starejši ko 40 let, se zvišuje vpisnina od 1. januarja 1931 dalje za 60 Din, naslednje leto zopet za 60 Din i. t. d.

Ker so nove vpisnine znatno višje od dosedanjih, je priporočljivo za vse one, ki še niso člani »Dobrote«, da se nemudoma prijavijo.

B. Članski prispevki.

1. Redni mesečni prispevki znašajo:

a) za izredne člane 2 Din;

b) za redne člane skupine A in B 5 Din.

2. Prispevek ob smrti vsakega člana skupine B znaša za člane skupine B 5 Din.

C. Podpore.

Najvišji zneski, ki jih sme odbor »Dobrote« od 11. maja 1930 dalje izplačevati kot podpore, so določeni takole:

1. Prvega pol leta po vstopu ali po prestopu v kako vrsto članstva v višji podpora (če član prestopi v skupino B, če izreden član postane reden član), se povrnejo samo vplačani prispevki (pri prestopu: višji prispevki).

2. Po tem času znaša podpora, če član umre:

	V skupini A		V skup. B
	za izred. člane Din	za redne člane Din	Din
a) pol leta po pristopu ali po prestopu	1.000	2.000	3.000
b) dve leti „ „ „ „ „	1.500	3.000	4.000
c) štiri leta „ „ „ „ „	2.000	4.000	5.000
d) šest let „ „ „ „ „	2.400	5.000	6.000

Če izreden član postane reden član, se mu leta, ki jih je prebil kot izreden član, za pridobivanje pravice do podpore štejejo tako, kakor ko bi bil ves čas reden član.

3. Tisti, ki so pristopili:

a) pred 1. julijem 1927, imajo v skupini A pravico do najvišjega zneska podpore, ne glede na dobo članstva;

b) pred 1. julijem 1930 imajo v skupini A pravico do najvišje podpore že po petih letih članstva;

c) pred 1. julijem 1930 imajo v skupini B pravico do najvišje podpore že po pol leta članstva.

Na obnem zboru je bil izvoljen v glavnem prejšnji odbor, ki se je konstituiral takole: Miroslav Matjašič (predsednik), Anton Engelman (podpredsednik), Josip Kavš (blagajnik), Iva Črnjačeva (tajnica), Vinko Slamič, Viktor Treven, Martin Ban (odborniki), Franc Jereb, Jožko Jakše, Franc Kresše (namestniki), za pregledovalca računov sta bila izvoljena Franc Ferjančič in Franc Martinšek, za namestnika pa Jože Štukelj.

To in ono.

Listka »Stanje in potrebe p. t. t. prometa« ne moremo danes zaključiti, ker smo ga zaradi drugih važnih člankov morali izpustiti iz današnje številke. Iz istega razloga sta morali izostati nadaljnji dve obvestili društva »Dobrota«, kar naj se blagohotno oprusti. — **Urednik.**

Za prevedbo zvančnikov v III. kategorijo. Po novi sistemizaciji je pri poštah naše direkcije 47 uradniških mest nezasedenih. Na ta mesta je direkcija predložila 47 zvančnikov s kvalifikacijo za III. kategorijo. Obstoji polno upanja, da bo to bolno vprašanje, ki se vleče že dlje ko eno leto, prav kmalu ugodno rešeno.

Darila. Tovarišica Dora Kržan, poštna uradnica na Ljubljani 2, je darovala »Poštnemu domu« eno 100 dinarsko obveznico 7% investicijskega posojila. — Najlepša hvala! — Blagajnik »Poštnega doma«.

Dva nova zagrebška časopisa. Zaznamovati moramo početek dveh novih zagrebških listov: »Poštanska Sloga« in »Nova Štampa«. Prvega izdaja novo ustanovljena »Prosvetna zajednica« pod vodstvom levega krila zagrebške oblastne organizacije, takozvane opozicije, in pod uredništvom nekdanjega urednika »Pošte« tov. Kaz. Jerbiča. Med sotrudniki najdemo tudi predsednika maturskega združenja g. Petra Pešlja, s čimer je še bolj podčrtan namen: najti se najpoprej vsaj na prosvetnem polju v skupnem delovanju vseh p. t. t. nameščencev. — Drugi list »Nova Štampa« sicer ni poštarski list, marveč »mesečnik za potrebe narodnega življenja« in glasnik novega pokreta v novi dobi, a ga omenjamo zato, ker so med njihovimi sotrudniki naši dobri znanci - tovariši: Vladimir Mileta, Marin Levaj in Stevo Škrinjar.

Ustanove vdovam in sirotam državnih nameščencev. Hranilni in posojilni konsorcij, kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, razpisuje za leto 1930 iz sklada Ivana Rostana 15 ustanov po 300 Din za najbednejše vdove in sirote po državnih nameščencih. Prosilke naj prošnjam prilože od župnijskega ali občinskega urada potrjeno dokazilo, da so res ubožne ali zaradi bolezni in onemoglosti nesposobne za pridobivanje. Prošnje naj se pošljejo na upravni odbor konsorcija do 15. junija 1930.

Zamenjava službe. Katera tovarišica - uradnica v Celju ali Mariboru bi hotela zamenjati službo s tovarišico v manjšem mestu na Štajerskem. Povrnejo se ji potni stroški. Ponudbe na Oblastno organizacijo p. t. t. uslužbencev v Ljubljani.

Pomočnice za pogodbene pošte, iščete se dve poštne pomočnici. Prva za pog. pošto I. reda, ki ima izpit iz vseh strok p. t. t. službe in si upa tudi sama voditi tako pošto. Pismene ponudbe na naslov: Vezer Geza, pog. poštar, Martjanci v Prekmurju. — Druga se išče k manjši pogodbeni pošti brez telegrafa in telefona. Dobi vso oskrbo v hiši in 250 Din na mesec. Ponudbe na naslov: Pavla Šošterič, pog. poštarica v Sv. Vidu pri Ptuj.

»Uredba o naknadi putnih i seobnih stroškov« je naslov knjižice, ki jo je izdal v lastni založbi g. Lovro Kalašič v Zagrebu, Prilaz 52. Ker je sestavljanje putnih in selitvenih računov komplicirano, je založnik uvrstil v knjigi nekoliko praktičnih primerov (vzorcev) o načinu sestavljanja teh računov, obenem tudi prošnjo za predujem na potne stroške in to za uradnike in za zvančnike, za oženjene in za samce, za potovanja z vozom, z ladjo in z železnico. — Kdor pošlje na založnikov naslov 12 Din s čekovno položnico na številko 36.549 ali s pošto nakaznico, dobi knjižico

franko. Na pismena naročila brez denarja pa dobi knjižico proti odkupnini 19 Din.

To vam je služba! List »L' Etoile« je prinesel naslednje zanimivo poročilo. Poštni uslužbenci imajo tovariša, ki ima zares dobro službo. To je njih kolega, ki izvršuje službo med vami Olderskand. Ta uslužbenec ima na leto za 175.000 frankov več dohodkov kakor belgijski poštni minister. Njegova dostava traja 14 dni; pot, ki jo pri tem prehodi, pa meri 700 km. Dostavlja na saneh in mora na svoje stroške vzdrževati 50 psov. Vzlic temu je to vsekako edini poštar, ki ima v resnici visoke prejemke.

Organizacija žen poštne nameščencev. Žene belgijskih poštne uslužbencev, organiziranih v svoji strokovni organizaciji, so ustanovile svoje žensko centralo (Centrale féminine). Letno poročilo tega društva izkazuje 6030 članov. Društvo preskrbuje otrokom poštne kolonije, podpore v bolezni itd. Vsako leto priredi veliko slavnost v čast mater (Fêtes des mamans) in izdaja svoj mesečnik »La Femme«.

Pogrebno društvo češkoslovaških poštne nameščencev. Po poslednjih odborovih sejah posnemamo iz njegovih poročil tole: Letos je pristopilo k društvu 54 članov, umrlo pa jih je 30. Po njih preostalih se je izplačalo 47.400 Kč. Člani, kateri so v tem društvu 30 let, ne plačujejo članarine; takih je 119. Od onih članov, ki so leta 1877. društvo ustanovili, jih živi še 15. Člani, ki so stopili v društvo v letih 1877. do 1882. kakor tudi oni iz l. 1885, so že vsi pomrli. Doslej se je izplačalo pogrebnih prispevkov 596.600 Kč. Društveno imetje znaša 318.933 Kč. Člani plačujejo na mesec po 3 Kč. Pogrebni prispevek znaša po prvem letu članstva 600 Kč, ki pa zraste čez vsake 5 let za 200 Kč.

Priporočam se p. t. t. uslužbencem za prvovrstno izdelavo vsakovrstnih oblek in plaščev / / Cene zmerne
MODNI ATELJE ZA DAME IN GOSPODE
FRANC MEŠKO / CELJE

Gospe!

Pred nakupom si ogledjte krasno izbiro volnene-ga in svilenega blaga za letne obleke.

Gospodje!

Predno se odločite za nakup obleke, si ogledjte veliko skladišče angleškega modnega kamgarna in sukna pri

FRANC DOBOVIČNIK, Celje, Gosposka ulica št. 15
Tukaj kupite iz prve roke.

Razširjajte „Poštni Glasnik!“

Za birmance in botre

priporoča tvrdka

A. Persche

poleg magistrata

crep de chin, svilo, vseh vrst
čipke, pajčolane, rokavice,
nogavice, kravate i. t. d.

Darila za birmance

ure, zlatnina, srebrnina — po znižanih cenah

Anton Kajfež, urar

Ljubljana, Miklošičeva cesta 14

POZOR, dame in gospodje!

Vsakovrstna oblačila za dame in gospe izdelujem po najnovejši modi

Krajec Ivan

modno krojaštvo

Pred Prulami št. 1

Vzorci na izbiro
Solidne cene

Tovarna METLA
DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 36

Telefon 3388

Vsak dan sveže praženo kavo
dobite pri tvrdki

Božomir Motok

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5,

ker jo praži dnevno v najmodernejši električni pražarni le po 6 kg naenkrat

Se priporoča in prosi, da se sami prepričate

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1.

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

Vedno na višku!

Najnovejša moda
Elegantni vzorci
Bogata izbira

Crepe de Chine
Crepe Georgette
Crepe Mongol
Crepe Satin
Veloutine
Foulard
Moirè
Taffet
itd.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Izhaja 1., 11. in 21 v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, ozir. 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834. Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštnega glasnika« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2. Za »Konsorcij Poštnega glasnika« izdaja in ureja Jožko Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.